

Rekommendation om hantering av avgiftsskyldiga studenter

SUHF:s styrelse antog den 17 juni 2026 följande rekommendation om hantering av avgiftsskyldiga studenter. Rekommendationen ersätter 2018:2 Rekommendation om hantering av avgiftsskyldiga studenter.

Bakgrund

I samband med att anmälningsavgifter och studieavgifter för tredjelandsstudenter infördes utarbetade expertgruppen för studieadministrativa frågor rekommendationer om sådana gemensamma frågor kring hanteringen av avgiftsskyldiga studenter som antingen inte regleras i gällande förordningar, eller där det inte är fullt ut möjligt att behandla de avgiftsskyldiga studenterna på samma sätt som andra studenter. Efter remiss till medlemmarna antog SUHF:s styrelse Rekommendationer om hantering av vissa avgiftsskyldiga studenter och av viss avgiftsskyldig utbildning (Rek 2012:1) den 19 december 2012.

Eftersom förordningen (2010:543) om anmälningsavgift och studieavgift vid universitet och högskolor stadgar att högskolan ska bestämma tidpunkt för betalning av studieavgiften efter att ha hört Migrationsverket har SUHF:s presidium, efter beredning av dåvarande Expertgruppen för avgiftsfrågor i samråd med Migrationsverket, antagit Reviderade rekommendationer om sista betalningsdatum för första terminens studieavgift (Rek 2011:4) den 12 april 2011.

De äldre rekommendationerna ersattes sedan under 2018 utifrån de nya bestämmelser som har införts i förordningar och de erfarenheter som gjorts inom universitets- och högskolesektorn sedan dess. (Rek 2018:2). Expertgruppen för studieadministrativa frågor har under 2024 och 2025, i samråd med Expertgruppen för internationaliseringsfrågor, arbetat fram ett förslag till ny rekommendation om hantering av avgiftsskyldiga studenter, vilken gått på remiss till SUHF:s medlemmar och SFS. Den slutligt antagna rekommendationen har reviderats med hänsyn tagen till remissopinionen, synpunkter från de båda expertgrupperna samt diskussionen i SUHF:s styrelse.

Rekommendation om hantering av avgiftsskyldiga studenter

SUHF rekommenderar sina medlemslärosäten att hantera avgiftsskyldiga studenter enligt följande:

Område	Rekommendation
1. Lokalt regelverk	Varje lärosäte bör upprätta ett lokalt regelverk för hantering av studieavgiftsskyldiga studenter. Det lokala regelverket bör reglera villkor för exempelvis riktat pedagogiskt stöd, tidpunkt för sista möjliga ankomst, återbetalning och övrigt som inte framgår av andra regelverk. Den samlade innebörden i dessa regelverk bör göras tillgängligt på lärosätets webbplats på såväl svenska som engelska.
2. Studieavgift	Av förordning (2010:543) om anmälningavgift och studieavgift vid universitet och högskolor 6 § framgår att studieavgifterna ska beräknas så att full kostnadstäckning uppnås samt att <i>"Studieavgiften ska vara densamma för alla studieavgiftsskyldiga studenter som går samma utbildning vid samma tillfälle"</i>. Avgiftsstatus kontrolleras i samband med att sökande anmäler sig till utbildning och beslutas vid antagning. En student som förklarats avgiftsskyldig vid antagning kan, efter prövning av respektive lärosäte, förklaras för ej avgiftsskyldig under utbildningens gång. Eventuellt ändrad avgiftsstatus bör gälla från kommande termin. SUHF tolkar "samma tillfälle" som att antagningen skett till en termin och att det är den terminens avgift som gäller oavsett när studierna bedrivs: Den studieavgift som en student med studieuppehåll ska betala då studierna återupptas bör vara samma belopp som före studieuppehållet. Den studieavgift som en student med anstånd ska betala då studierna påbörjas bör vara samma belopp som angavs i samband med antagning till utbildningen. Under tiden som förlängningsärendet av uppehållstillstånd behandlas av Migrationsverket gäller den status som har beslutats tidigare.
3. Tidpunkt för betalning av studieavgift	Högskolan ska bestämma tidpunkt för betalning av studieavgiften. En sådan tidpunkt bör vara senast 1 juni inför studiestart på höstterminen och 1 december inför studiestart på vårterminen för att studenterna ska hinna beviljas uppehållstillstånd i tid. Högskolan bör ha dialog med Migrationsverket och informera om dessa tider. Betaldatum för sent antagna och antagna i andra antagningsomgångar hanteras i särskild ordning.

4. Antagningsbesked	I antagningsbeskedet bör framgå vilken studieavgift som en avgiftsskyldig student ska betala för den utbildning som antagningsbeskedet omfattar.
5. Tidpunkt för ankomst och registrering	En antagen studieavgiftsskyldig student bör ha ankommit och registrerat sig på utbildningen senast vid det ankomstdatum som lärosätet har fastställt (gäller campusförlagd utbildning). Detta datum bör vara senast tre veckor efter utbildningens start. Om så inte sker ska lärosätet registrera att studenten uteblivit i Ladok.
6. Uppskjuten studiestart (anstånd) samt studieuppehåll	För att kunna ansöka om anstånd måste studieavgiften vara betald, eftersom betalning krävs för antagning. Ett beslut om anstånd respektive ett beslut om att en avgiftsskyldig student får fortsätta sina studier efter studieuppehåll får förenas med villkor om anmälan inför den tidpunkt då studierna ska påbörjas. I lärosätets lokala regler om återbetalning bör framgå vad som gäller vid anstånd.
7. Sökande i nationella omgångar	Campusförlagda utbildningar som riktar sig mot avgiftsskyldiga studenter bör i huvudsak publiceras i antagningsomgångarna MASTERHT/VT respektive IKHT/VT.
8. Återbetalning av studieavgift	Enligt 12 § andra stycket förordningen (2010:543) om anmälningsavgift och studieavgift vid universitet och högskolor får en högskola betala tillbaka hela eller en del av studieavgiften om studenten inte längre är avgiftsskyldig eller av särskilda skäl är förhindrad att delta i utbildningen. Särskilda skäl ska specificeras och styrkas i ansökan om återbetalning från studenten. Återbetalning motsvarande det antal poäng som studenten inte deltar i bör ske till samma instans som betalningen inkom ifrån för att försvåra penningtvätt. Eftersom merkostnader genererats i samband med antagning och övrig hantering innan registrering och kostnader även uppstår i samband med återbetalning, kan studenten debiteras för dessa och hela studieavgiften måste därför inte återbetalas utan avdrag kan göras för administrativa kostnader. Detta bör framgå i lokalt regelverk.
9. Studenter som stängts av på grund av utebliven betalning av studieavgift	Student som stängts av på grund av utebliven betalning får enligt Förordning om anmälningsavgift och studieavgift vid universitet och högskolor (SFS 2010:543) inte delta i undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen. När avgift kommer in upphävs avstängningen. Lärosätet kan erbjuda möjlighet att ta igen missade moment i den mån det är möjligt med hänsyn till utbildningsutbud.
10. Studieavgift i samband med tillgodoräknande	Studenter som blir antagna till studier och får kurser från tidigare studier tillgodoräknade inom den utbildning som studieavgiften

	avser bör få en reducerad studieavgift beräknad på antalet poäng som tillgodoräknats. För återbetalning av studieavgift se pkt 8. För tillgodoräknande av utbytesstudier se pkt 11.
11. Utbytesstudier för avgiftsskyldiga studenter	Studenter som deltar i ett utbyte under sin studietid inom ramen för avtal fortsätter att betala studieavgiften vid avsändande lärosäte. Ingen extra studieavgift tas ut vid ett eventuellt tillgodoräknande av dessa studier.
12. Utbildningssamarbeten	För utbildningssamarbeten bör en överenskommelse upprättas mellan de samarbetande lärosätena där studieavgifterna regleras och eventuell ersättning mellan lärosätena framgår. Den av samarbetet fastslagna avgiften bör avvika så lite som möjligt från studieavgiften som beslutats för motsvarande utbildning.
13. Forskarutbildning	Studier på forskarutbildningsnivå är avgiftsfria. Kurser som ingår i forskarutbildning ska framgå av den individuella studieplanen och är då avgiftsfria. Dessa kurser kan i förekommande fall samläsas (och vara identiska) med kurser på grundnivå eller avancerad nivå.